

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 22

לבבתי אחותי כלה

Tu as conquis mon cœur, ma sœur, ma fiancée

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/22/

1 לבבתי אחותי כלה. לבבתי באחת מעיניך (באחד כתיב באחת קרי). באחד ענק מצוורניך. הנה אמרו"ל

[אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים

« Tu as ravi Mon cœur, ma sœur, [mon] épouse ; tu as ravi Mon cœur par l'un (be'achas) de tes yeux » (be'achad est écrit, be'achas se lit), « par un collier (anak) de ton cou. » Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Israël assurent la subsistance de leur Père qui est au ciel. »

והענין הוא דכתיב את קרבני לחמי לאשי שהקרבנות שמקריבים חלב ודם מן הבהמה נקי בחיי לחם אצלו ית' כוי והוא פלאי. אך הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ג' שותפין יש באדם כוי.

L'explication est la suivante : il est écrit : « Mon offrande, Mon pain pour Mes sacrifices consumés par le feu » ; les offrandes, dans lesquelles on offre la graisse et le sang de l'animal, sont appelées le niveau de « pain » pour Lui, béni soit-Il, etc. Et cela est étonnant. Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Il y a trois associés dans la formation d'une personne », etc.

2 והנה כמ"כ [כמו כן] הוא בבהמה רק שבאדם הקב"ה נותן בו נשמה שנשמטו היא חלק אלוה ממעל

ובבהמה הנפש היא

Or, il en va de même chez l'animal, à ceci près que, chez l'homme, le Saint béni soit-Il dépose une âme (nechama), car son âme est « une part de D.ieu d'en haut » ; tandis que, chez l'animal, l'âme (néfech) est

מבחינת פני שור שבמרכבה וע"י הקרבן עולה החיות של הנפש ונכלל בשרשו בחיות הקדש והחיות נושאות את הכסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כוי.

issue du niveau de la face du bœuf dans le Char. Par l'offrande, la force vitale de l'âme s'élève et se trouve incluse dans sa racine, parmi les Chayot saintes ; les Chayot portent le Trône, et « au-dessus de la ressemblance du Trône, il y avait une ressemblance ayant l'apparence d'un homme », etc.

3 וכולם מתנשאים ומתעלים ומתרוממים ע"י הקרבן בעילוי אחר עילוי עד רום המעלות עד אור א"ס ב"ה

ממש כדי להיות ריח ניחול לשון נחות דרגא

Et tous sont élevés, portés vers le haut et exaltés par le sacrifice, d'élévation en élévation, jusqu'au sommet des sommets, jusqu'à la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, afin qu'il y ait « un parfum agréable » (rei'ach nichoach), [nichoach étant] un terme lié à nechout darga, « une descente de niveau » ;

דהיינו להיות בחי' המשכה מלמעלה למטה התהוות שם הוי' צמצום והתפשטות כו' ולהיות גם למטה גילוי אור א"ס ב"ה.

c'est-à-dire afin qu'il y ait un aspect de transmission d'en haut vers le bas, la mise en existence par le Nom Havaya, contraction (tsimtsoum) et expansion, etc., et afin qu'en bas aussi soit révélée la Lumière infinie, béni soit-Il.

4 והיינו ע"י הכהן המקריב שהוא איש חסד המעלה את נה"ב [נפש הבהמית] של הבהמה ע"ג [על גבי] המזבח ליכלל בשרשה בחיות הקדש שבמרכבה ומשם היא עולה למעלה מעלה ע"י הכהן העליון הוא חסד עליון.

Et cela se fait par l'intermédiaire du kohen qui offre [le sacrifice], lui qui est l'homme de 'Hessed (bonté) et qui élève l'âme animale de la bête sur l'autel, afin qu'elle soit incluse dans sa racine, dans les 'Hayout saintes du Char ; de là, elle s'élève toujours plus haut par l'intermédiaire du Kohen supérieur, qui est le 'Hessed supérieur.

דאית חסד ואית חסד דאקרי רב חסד כו' עד שישוב החיות ליכלל באור א"ס ב"ה ממש כדי שיהיה ריח ניחוח והמשכה כו'.

Car il est un 'Hessed, et il est un 'Hessed qui est appelé «abondant en bonté» (rav 'Hessed), etc., jusqu'à ce que la force vitale retourne être incluse dans la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, afin qu'il y ait «une odeur agréable» et une émanation, etc.

5 ולכן נק' הקרבנו' [הקרבנות] בשם לחם כמו הלחם שעליו יחיה האדם עד"מ שהוא המתעכל עד שישוב לדם ובשר ממש ועי"ז ממשיך חיות הנפש בגוף.

C'est pourquoi les offrandes sont désignées sous le nom de «pain», comme le pain grâce auquel l'homme vit, par analogie : il est digéré jusqu'à se transformer véritablement en sang et en chair, et c'est ainsi qu'il fait pénétrer la force vitale de l'âme dans le corps.

ככה הוא החיות העולה מן הקרבן עולה ונכלל באור א"ס ב"ה ממש ועי"ז פועל ישועות להמשיך חיות ואור א"ס ב"ה למטה.

De même, la force vitale qui s'élève de l'offrande monte et s'inclut dans la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il, et par cela accomplit des délivrances, en faisant descendre ici-bas la force vitale et la Lumière infinie, béni soit-Il.

6 והנה אמרז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] **תפלות כנגד קרבנות תקנום. והענין הוא שגם באדם יש נה"ב**
[נפש הבהמית] **ששרשה מבחי' חיות הקדש שבמרכבה וירדה ונתלבשה בגוף הגשמי.**

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Les prières furent instituées en correspondance avec les sacrifices. » L'explication est que l'homme possède lui aussi une âme animale, dont la racine se trouve dans le niveau des saintes 'Hayot du Char céleste ; elle est descendue et s'est revêtue dans le corps physique.

וצריך להעלותה לשרשה ומשם למעלה מעלה כו' והעלאה זו היא בקי"ש [בקריאת שמע] **וברכותי** [וברכותיה]
ע"י התבוננות ביוצר אור איך שהוא ית' אחד ממש.

Il faut l'élever jusqu'à sa racine, puis de là toujours plus haut, etc. Cette élévation s'accomplit dans le Chéma et ses bénédictions, par la contemplation, dans [la bénédiction] « Qui forme la lumière » (Yotser Or), de la manière dont Lui, béni soit-Il, est véritablement Un.

7 ואין עוד מלבדו דכולא קמ"י [קמיה] **כלא חשיבי ואין ערוך אליו ית' אפי"י** [אפילו] **כערך טפה מן הים**
אוקיינוס כו'

Et « il n'est rien d'autre que Lui », car « tout est considéré comme néant devant Lui », et rien ne peut Lui être comparé, béni soit-Il, pas même comme une goutte par rapport à l'océan, etc.

ואי לזאת תכלה הנפש בתשוקה וצמאון לדבקה באור א"ס ב"ה ממש עד שתצא הנפש מנרתקה היא
מאסר הגוף. כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ.

Dès lors, l'âme se consumera de désir et de soif de s'attacher à la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, jusqu'à ce qu'elle sorte de son fourreau, qui est la prison du corps, comme il est écrit : « Qui ai-je au ciel ? Et avec Toi, je ne désire rien sur la terre. »

8 ופי' חפצתי הוא שיש בחי' רצון ובחי' חפץ. וההפרש שביניהם כי רצון נקי אפילו מה שעושה בע"כ [בעל
כרחך] **רק שהרצון מסכים לכך בהסכמה בעלמא.**

Le sens de « Je désire » (chafats-ti) est qu'il existe le niveau de la volonté (ratsone) et le niveau du désir (chefets). La différence entre eux est que le terme « volonté » s'applique même à ce que l'on fait sous la contrainte, pourvu que la volonté y consente, ne serait-ce que par une simple approbation.

ואפילו או כופין אותו עד שיאמר רוצה אני נקי בשם רצון. משא"כ חפץ שהוא חפץ בפנימי [בפנימיות] / בפנימית] נקודת לבו ששם משכן התענוג שמתענג

Même si l'on contraint quelqu'un jusqu'à ce qu'il dise : « Je suis consentant », cela est appelé « volonté ». Il n'en va pas ainsi du désir : celui-ci se situe dans la dimension intérieure du point de son cœur, où réside le plaisir (taanoug) dont il jouit

בדבר ההוא אשר יחפוץ לו וע"כ כל חפצו וכל ישעו ומגמת פניו ישים בדבר הזה כי כך הוא חפץ ומתאוה ובכך הוא נרצה לו התענוג.

dans la chose qu'il désire ; c'est pourquoi il place tout son désir, tout son espoir et toute son aspiration dans cette chose, car c'est cela qu'il désire et convoite, et c'est en cela que le plaisir lui est agréable.

9 וזהו ועמך לא חפצתי בארץ שאין לי שום חפץ ותענוג בעניני עוה"ז רק בבחי' רצון בע"כ [בעל כרחך]

C'est là [le sens de] « Et avec Toi, je ne désire rien sur terre » : je n'ai aucun désir ni plaisir pour les affaires de ce monde, mais seulement une volonté qui s'exerce sous la contrainte,

כי בע"כ [בעל כרחך] אתה חי ואין לי חפץ אלא עמך כי עמך מקור חיים ומקור התענוג [התענוגים] ושם כל חפצו וכל ישעו להתענג על ה'

car « c'est contre ta volonté que tu vis » ; et je ne désire rien d'autre que d'être avec Toi, car « auprès de Toi est la source de la vie » et la source des plaisirs. Il place tout son désir et tout son espoir dans le fait de trouver son plaisir en D.ieu.

(וע' מענין חפץ ורצון בד"ה אני ישנה ובד"ה ואהי' [ואהיה] אצלו אמון ובד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק.)

(Voir également, au sujet du désir et de la volonté, le discours qui commence par « Je dors », celui qui commence par « Et j'étais auprès de Lui comme un nourrisson », et celui qui commence par « Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait ».

וי"ל [ויש לומר] שבחי' זו זהו ענין הקטרת האימורין שבקרבנות כי החלב נמשך מהתענוג וע' לקמן בד"ה להבין ענין תפלה. וע' בשה"ש [בשיר השירים] ע"פ לסוסתי):

On peut dire que ce niveau correspond à l'incinération des portions sacrificielles (eimourim) des offrandes, car la graisse provient du plaisir. Voir plus loin le discours qui commence par « Pour comprendre la notion de la prière ». Voir aussi, dans Shir HaShirim, le commentaire sur [le verset] « À ma cavale ».)

10 ב והנה נודע שיש ב' בחי' בהמשכת אור א"ס ב"ה לכל העולמות והנבראים בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

ובחי' סוכ"ע ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

2. Or, on sait qu'il existe deux niveaux dans la descente de la Lumière infinie (Or Ein Sof), bény soit-Il, vers tous les mondes et les créatures : le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et celui de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). La lumière qui remplit tous les mondes

היינו דרך התלבשות והשתלשלות המדרגות מעילה לעלול ב"ס [ב"י ספירות] ואח"כ לנשמות ומלאכים שהמה רוחניים ואח"כ בגשמיים כו'

se déploie par le vêtement et l'enchaînement descendant des niveaux (hichtalchelout), de cause à effet, dans les dix Séfirot, puis dans les âmes et les anges, qui sont spirituels, et ensuite dans les choses matérielles, etc. ;

שהחיות נמשך לכל עולם לפי מה שהוא ומזה נמשך ריבוי התחלקות מדרגות עד אין קץ ועולמות עד אין מספר בבחי' רבות ומשונות זו מזו כו'

car la force vitale se déploie dans chaque monde selon ce qu'il est. Il en résulte une multiplicité de niveaux distincts, sans fin, et des mondes sans nombre, nombreux et différents les uns des autres, etc.

אבל בחי' סוכ"ע היינו שהוא ג"כ חיות ואור א"ס ב"ה המחיה את העולמות והנבראים אמנם אין החיות נמשך בדרך התלבשות והשתלשלות המדרגות רק בבחי' סוכ"ע ומקיף מלמעלה.

Mais le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes signifie qu'elle aussi est force vitale et Lumière infinie, bény soit-Il, qui donne vie aux mondes et aux créatures ; toutefois, la force vitale ne se déploie pas par le vêtement et l'enchaînement descendant des niveaux, mais seulement en les entourant et en les enveloppant d'en haut.

11 ונקי' אור מקיף פ"י שהוא אור וחיות אלא שבא בבחי' מקיף ומקיף את כולם בהשוואה א' עליונים

ותחתונים בלי התחלקות המדרגות

Et elle est appelée la lumière enveloppante (Or Makif). Cela signifie qu'elle est lumière et force vitale, mais qu'elle se présente sous l'aspect d'une lumière enveloppante et les entoure tous d'une manière égale, les êtres supérieurs comme les êtres inférieurs, sans distinction de niveaux ;

כי אני ה' לא שניתי כתיב שוה ומשוה קטן וגדול ורוחניות וגשמיות שוין לפניו וכחשכה כאורה.

car il est écrit : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé. » Il est égal et rend égaux le petit et le grand, et la spiritualité comme la matérialité sont égales devant Lui, « les ténèbres sont comme la lumière ».

ומזה נמשך משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך כי מבחי' סוכ"ע אפי' [אפילו] ההדיוט יכול להמשיך כו'.

De là découle ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Que la bénédiction d'une personne ordinaire ne soit pas insignifiante à vos yeux » ; car, depuis le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), même une personne ordinaire peut faire descendre [cette lumière], etc.

12 והנה בחי' סוכ"ע עכשיו הוא בחי' העלם שאינה באה לידי גילוי אלא לימוה"מ [לימות המשיח] כי אז עין

בעין כו' רק שעכשיו הוא בבחי' היום לעשותן להמשיך גילוי זה שלעתיד כנודע

Or, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) est actuellement dans un état de dissimulation, car elle ne se révèle que dans les jours du Machia'h, où l'on verra « œil à œil », etc. ; mais à présent, nous sommes dans la situation de « aujourd'hui, pour les accomplir », afin d'attirer cette révélation future, comme on le sait.

והיינו עיי' בחי' ביטול רצון שבק"ש [שבקריאת שמע] באחד בשומו ללכו איך שהוא א' ואין עוד מלבדו כנ"ל שעיי' תכלה נפשו לדבקה בו ית' באור א"ס ב"ה ממש

Cela se fait par le niveau de l'annulation de soi (bitoul) de la volonté dans le Chema, au mot « Un » (e'had), lorsqu'on prend à cœur qu'Il est Un et qu'« il n'est rien d'autre que Lui », comme mentionné plus haut ; ainsi, son âme aspirera à s'attacher à Lui, béni soit-Il, à la Lumière infinie (Or Ein Sof) même, béni soit-Il,

ולא יהי' [יהיה] לו רצון אחר כלל ואז עולה ונכלל החיות באור א"ס ב"ה הסוכ"ע שהוא למעלה מבחי' התלכשות בגדר עלמין בדרך השתלשלות.

et il n'aura aucune autre volonté. Alors, la force vitale s'élève et est incluse dans la Lumière infinie, béni soit-Il, qui entoure tous les mondes, et qui se situe au-delà de l'enveloppement dans les limites des mondes selon l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout).

13 ומשם נמשך חיות ואור א"ס ב"ה בפלת י"ה בבחי' ברוך אתה להיות ברוך ונמשך אור א"ס ב"ה כו' והנה ביאור מלת ברוך יש בו ב' פירושים.

De là sont attirées la force vitale et la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans la prière de la Amida, selon l'aspect de « Béni sois-Tu » (Baroukh Ata), afin que la Lumière infinie, béni soit-Il, soit « bénie » (baroukh) et attirée vers le bas, etc. Or, le mot baroukh a deux interprétations.

הא' פ"י כמו והמלך שלמה ברוך שפ"י ל' [לשון] נפעל שמקבל הברכה שנמשך עליו ממקום עליון יותר.

La première interprétation est celle du verset : « Et le roi Chlomo [sera] béni » ; le mot a alors un sens passif : il reçoit la bénédiction qui est attirée sur lui depuis un lieu plus élevé.

14 והב' כמו רחום וחנון כו' שאינו לשון נפעל אלא לשון מקור שהוא מקור הרחמים.

Le second sens apparaît dans « compatissant et gracieux » (ra'houn ve'hanoun), etc. : ce n'est pas une forme passive, mais un terme désignant une source ; Il est la source de la compassion.

וכך הוא ענין ברוך אתה שבתפלה יש בו ב' פירושים ושניהם אמת שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא]

התכללות החיות באור א"ס ב"ה נמשך ברכה ממקור הברכות הוא אור א"ס ב"ה הסוכ"ע כו'

Il en va de même pour « Béni sois-Tu » dans la prière : cette expression a deux interprétations, et toutes deux sont vraies. Par l'éveil d'en bas (it'arouta diléta), lorsque la force vitale est incluse dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, une bénédiction est attirée depuis la Source des bénédictions, qui est la Lumière infinie, béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc.,

ממש בבחי' את"ה הן הם בחי' אותיות שמאלף ועד תי"ו וה' מוצאות הפה והוא ענין המשכת בחי' סובב לבחי' ממלא שיהי' [שיהיה] גם בבחי' ממלא בחי' גילוי סוכ"ע.

véritablement, dans le niveau de A-T-H (Atah, « Toi ») : ce sont les lettres depuis alef jusqu'à tav, ainsi que les cinq points d'articulation de la bouche. Il s'agit d'attirer le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev) dans celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé), afin que, dans le niveau de memalé également, se révèle la lumière qui entoure tous les mondes.

15 וזהו ענין יציאת מצרים כי בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נק' מצרים שהוא בחי' השתלשלות המדרגות ברכוי התחלקות שונות והרי לכל מדרגה יש לה גבול ומיצר.

Tel est le sens de la sortie d'Égypte (Mitsrayim) : le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) est appelé Mitsrayim, car il correspond à l'enchaînement descendant des niveaux (hichtalchelout), avec une multitude de divisions différentes ; chaque niveau a une limite et une restriction (metsar).

אבל המשכות גילוי בחי' סוכ"ע נק' יצ"מ [יציאת מצרים] שהוא השראת אור א"ס ב"ה ממש שכשמו כן הוא אין לו סוף.

Mais les prolongements de la révélation du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) sont appelés sortie d'Égypte, car il s'agit de la résidence effective de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est bien telle que son nom l'indique : elle est sans fin (Ein Sof).

16 ובהמשך האדם על נפשו גילוי בחי' זו הרי הוא כאלו יוצא ממצרים בחי' מיצר כו'.

Lorsqu'un homme attire dans son âme la révélation de ce niveau, c'est comme s'il sortait d'Égypte, du niveau de l'étroitesse (meitzar), etc.

וזהו ענין כפל ב' פעמים אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים כו' וחזר ואמר אני ה' אלקיכם.

C'est pourquoi [le verset] dit deux fois : « Je suis Havaya, votre D.ieu » : « Je suis Havaya, votre D.ieu, qui vous ai fait sortir du pays d'Égypte », etc., puis répète : « Je suis Havaya, votre D.ieu. »

פי' הוי' אלקיכם הוא גילוי בחי' סוכ"ע עד שנעשה בחי' הוי' לבחי' אלקי' כו' וכמ"ש במ"א.

Le sens de « Havaya, votre D.ieu (Elokeikhem) » est la révélation du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), jusqu'à ce que le niveau de Havaya devienne celui d'Elokim, etc., comme cela est expliqué ailleurs.

ויש בזה ב' בחי' סוכ"ע ובחי' המשכת גילוי בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. ולזה כפל ג"כ הוי' אלקינו ה' אחד.

Il y a en cela deux niveaux : la lumière qui entoure tous les mondes et l'attraction de la révélation dans le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin). C'est pourquoi [le verset] le dit également deux fois : « Havaya, notre D.ieu, Havaya est Un. »

הו"י אלקינו הוא בחי' סוכ"ע בעצמו (והיינו ענין יחוד דא"י [דאבא ואימא] שהמשכה זו מגילוי זה נק' בחינת סוכ"ע קודם שנמשך עדיין בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כי א"י [אבא ואימא] נק' ג"כ הנסתר להו"י אלקינו עלמא דאתכסיא

«Havaya, notre Dieu» est le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes elle-même. (Il s'agit de l'union d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina): cette attraction de cette révélation est appelée le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, avant d'être encore attirée dans le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes; car Abba et Imma sont également appelés «les choses cachées appartiennent à Havaya, notre Dieu», le monde caché (alma de'iskasya);

וגם החכמה היא למעלה מהשכל המושג ומובן כו' וכמ"ש במ"א בפ"י וענין מוחין דאבא והבינה היא ג"כ בחי' מקיף וגם כלולה ומיוחדת עם החכמה כו'

et 'Hokhma (sagesse) se trouve également au-dessus de l'intellect qui peut être saisi et compris, etc., comme cela est expliqué ailleurs au sujet du sens et de la nature de l'intellect (mo'hin) d'Abba; Bina (compréhension), elle aussi, est un niveau de lumière enveloppante, et elle est également incluse et unie à 'Hokhma, etc.;

והמשכת סוכ"ע כשבא בגילוי בממכ"ע [בממלא כל עלמין] זהו הנקרא יחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] וב' המשכות אלו זהו ג"כ ב' הפירושים שבמלת ברוך וזהו פ"י הקדוש ב"ה קדוש היינו סוכ"ע ממש ברוך הוא היינו מקור כל ברכה והוא ההמשכה מכתר בחו"ב [בחכמה ובינה] עלמא דאתכסיא.

et l'attraction de la lumière qui entoure tous les mondes, lorsqu'elle se révèle dans la lumière qui remplit tous les mondes, est appelée l'union de Zeir Anpin et de Noukva. Ces deux attractions sont également les deux interprétations du mot baroukh. Tel est le sens de «le Saint béni soit-Il» (HaKadosh Baroukh Hou): «Saint» désigne la lumière qui entoure tous les mondes elle-même; «béni soit-Il» désigne la Source de toute bénédiction, et c'est l'attraction de Kéter (la Couronne) vers 'Hokhma et Bina, le monde caché.

וגם ברוך הוא שנמשך בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] בבחי' אתה כו' ועמ"ש מזה בד"ה אם בהרת קדמה כו'. ואפשר לומר שב' המשכות אלו זהו ענין דעת עליון ודעת תחתון המבואר לקמן בהביאור

Et baroukh désigne également ce qui est attiré dans le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes, dans le niveau de Atah («Toi»), etc. Voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Si la tache blanche était apparue d'abord», etc. Il est possible de dire que ces deux attractions correspondent au Daat supérieur et au Daat inférieur, expliqués plus loin, dans l'explication (Biour);

כי דעת עליון מחבר חו"ב [חכמה ובינה] ודעת תחתון ממשיך מחו"ב [מחכמה ובינה] במדות כו' ועמ"ש בביאור ע"פ כה תברכו את בניי [בני ישראל] מענין ב' בחי' דעת כו' ובד"ה החלצו מאתכם)

car le Daat supérieur unit 'Hokhma et Bina, et le Daat inférieur les fait passer de 'Hokhma et Bina aux attributs émotionnels (midot), etc. Voyez aussi ce qui est écrit dans l'explication sur [le verset] «Ainsi bénissez-vous les enfants d'Israël», au sujet des deux niveaux de Daat, etc., et dans le discours commençant par «Armez-vous parmi vous».

והוי' אחד הוא כשבא לגילוי בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והיינו בחי' יחוי"ע [יחודא עילאה] כי בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] הוא בחי' יחוי"ת [יחודא תתאה] כנודע.

Et «Havaya est Un», c'est lorsqu'Il vient à se révéler au niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; c'est le niveau de l'unité supérieure (yi'houda ila'a). Car «Béni soit le Nom de la gloire de Son royaume à jamais» est le niveau de l'unité inférieure (yi'houda tata'a), comme on le sait.

וזהו ענין תפלות כנגד קרבנות תקנום שכמו שהקרבנות נק' לחם. כך נאמר על ק"ש [קריאת שמע] אכלתי יערי עם דבשי שנעשה בחי' אכילה כביכול למעלה

Tel est le sens de l'enseignement selon lequel les prières furent instituées en correspondance avec les sacrifices : de même que les sacrifices sont appelés «pain», il est dit du Chema : «J'ai mangé mon rayon de miel avec mon miel», car il se produit, pour ainsi dire, un niveau de consommation en haut ;

דהיינו בחי' ביטול והתכללות הנפש באור א"ס ב"ה הסוכ"ע להמשיך חיות וגילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]:

c'est-à-dire le niveau de l'annulation de soi (bitoul) et de l'inclusion de l'âme dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), afin de faire descendre la force vitale et la révélation de la Lumière infinie, béni soit-Il, dans le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin).

17 ג אך הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה כו'. והנה העבודה הוא הקרבנות וכנגדן התפלה כו'. אמנם ביאור ענין התורה.

3. Mais à présent, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Le monde repose sur trois choses : sur la Torah, sur le service [du Temple] », etc. Or, le service désigne les sacrifices, auxquels correspond la prière, etc. Cependant, expliquons la question de la Torah :

הנה כתיב זאת התורה אדם שהוא בחי' אדם שעל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו'

Il est écrit : « Ceci est la Torah : un homme (adam) », ce qui désigne le niveau de l'« homme » au-dessus de la ressemblance du Trône, « une ressemblance semblable à l'apparence d'un homme », etc. ;

דהיינו בחינת רמ"ח אברין רמ"ח מצות עשה כו' פי' כמו שהאברים הם כלים ומשכן להמשכת החיות הנמשך מן הנפש המתפשט ומתחלק לכל אבר לפי

c'est-à-dire le niveau des 248 membres, correspondant aux 248 commandements positifs, etc. Autrement dit, de même que les membres sont des réceptacles et une demeure pour la force vitale tirée de l'âme, qui se répand et se répartit dans chaque membre selon

מזגו ותכונתו כך המצות הם בחי' כלים ומשכן להשראת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע השורה ומתלבש ממש בתוכן בבחי' התחלקות ההמשכה כל מצוה ומצוה לפי מדרגתה.

son tempérament et sa nature, de même les mitsvot sont des réceptacles et une demeure pour la résidence de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), et qui repose et se revêt véritablement en elles selon une répartition de l'influx, chaque mitsva selon son niveau.

18 וכל ההמשכות הן מבחי' סוכ"ע שהוא ענין ביטול באור א"ס ב"ה שכל עניני התורה ומצות שהן מלוכשים בענינים גשמיים זרעים מועד כו'

Et toutes les effusions proviennent du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), qui relève de l'annulation de soi (bitoul) dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il : car toutes les matières de la Torah et des mitsvot, qui sont revêtues de réalités physiques — Zeraïm, Mo'ed, etc. —

תרומות ומעשרות קרבנות כו' בדברים שתחת קליפת נוגה כו' הוא כדי להמשיך בהן אור א"ס ב"ה כדי שיהיה היש מקליפת נוגה בטל ונכלל באור ה' וקדושתו.

les teroumot et les dîmes, les sacrifices, etc., qui concernent des choses relevant de la kelipa noga, etc., ont pour but d'y faire descendre la Lumière infinie, béni soit-Il, afin que le yesh (« quelque chose ») de la kelipa noga soit annulé et inclus dans la lumière de D.ieu et dans Sa sainteté.

19 והמלי"ת [והמצות לא תעשה] הן להפריד הרע כו'. ולכן נקרא התורה בשם לחם כמ"ש לכו לחמו בלחמי כו'

כמו שהלחם שעליו יחיה האדם כי הגם שעיקר החיות אינו

Et les commandements négatifs servent à séparer le mal, etc. C'est pourquoi la Torah est appelée «pain», comme il est écrit: «Venez, mangez de mon pain», etc. — comme le pain grâce auquel l'homme vit. Car, bien que la force vitale essentielle soit

אלא מהנפש החיוני [החיונית] והלחם הוא רק הגורם הקיום שלא יסתלק הנפש מן הגוף והוא רק מחבר ממש חיות הנפש אל הגוף כי לחם לבב אנוש יסעד.

issue uniquement de l'âme vitale, le pain ne fait que maintenir l'existence, afin que l'âme ne quitte pas le corps; il est seulement ce qui relie effectivement la force vitale de l'âme au corps, car «le pain soutient le cœur de l'homme» ;

מ"מ המשכת החיות של הנפש והתקשרותה בגוף הוא מחמת גרם הלחם כי הלחם הוא הגורם והממשיך חיות. משא"כ שאר מיני מאכלים ומשקים הם מיני תענוג אבל עיקר הממשיך חיות הוא הלחם.

néanmoins, la force vitale de l'âme descend et son lien avec le corps se maintient grâce à l'action du pain, car le pain est ce qui produit et fait descendre la force vitale. Il n'en va pas ainsi des autres sortes d'aliments et de boissons: elles procurent du plaisir; mais ce qui fait principalement descendre la force vitale, c'est le pain.

20 וכך התומ"צ [התורה ומצות] המה הגורמים המשכת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע דלאו מכל אינון מדות כלל ונקרא רבון עלמין למעלה מבחי' עלמין להתלבש בבחי' עלמין להיות אנת הוא חכים כו'

Ainsi, la Torah et les mitsvot sont elles aussi ce qui provoque la descente de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), laquelle n'est « nullement de ces attributs » et est appelée « Maître des mondes » (Ribbon Almin), au-dessus du niveau des mondes, afin d'être revêtue dans le niveau des mondes et qu'on puisse dire : « Tu es sage », etc. ;

ועי"י התורה נמשך ומתלבש אור א"ס ב"ה בחכמה והמצות כללותן הוא בחי' צדקה וחסד נמשך ונתלבש אור א"ס בחסד כנודע מענין עולם חסד יבנה שהחסד צ"ל נבנה כו' וכמ"ש במ"א בשה"ש [בשיר השירים] בד"ה לסוסתי.

par la Torah, la Lumière infinie, béni soit-Il, descend et se revêt dans 'Hokhma (sagesse) ; et les mitsvot ont pour expression générale et collective le niveau de la charité et de la bonté : [par elles,] la Lumière infinie descend et se revêt dans le 'Hessed (bonté), comme on le sait à propos de « un monde sera bâti par la bonté » : la bonté doit être bâtie, etc., ainsi qu'il est expliqué ailleurs, dans Shir HaShirim, dans le discours commençant par « À ma cavale ».

שכדי להיות התלבשות אור א"ס במדות לך ה' הגדולה והגבורה כו' באתעדל"ת [באתערוטא דלתתא] תליא מלתא אשר קדשנו במצותיו כו'.

Car, pour que la Lumière infinie soit revêtue dans les attributs — « À Toi, Havaya, la grandeur et la puissance », etc. —, « la chose dépend de l'éveil d'en bas » : « qui nous a sanctifiés par Ses commandements », etc.

21 וזהו את קרבני לחמי לאשי שבחי' לחם הוא בחי' ביטול היש לאין להמשיך בחי' גילוי אור א"ס ב"ה למטה נעשה עי"י הקרבן אשה ריח ניחוח להוי'.

Tel est [le sens de] « Mon offrande, Mon pain, pour Mes sacrifices consumés par le feu » : le niveau du pain, qui est celui de l'annulation du yesh (« quelque chose ») dans le ayin (« néant »), afin d'attirer ici-bas la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, s'accomplit par l'offrande, « un sacrifice consumé par le feu, une odeur agréable à Havaya ».

ועי"י התפלה שכנגד קרבנות אכלתי יערי עם דבשי כו' (ועמ"ש בפ"י את קרבני לחמי בד"ה צו את כנ"י [בני ישראל] את קרבני כו' איך שמרומוז בזה ההמשכה שע"י עסק התורה וההעלאה שע"י הקרבן כו' ע"ש).

Et par la prière, qui correspond aux offrandes : « J'ai mangé mon rayon de miel avec mon miel », etc. (Voir aussi ce qui est écrit sur le sens de « Mon offrande, Mon pain » dans le discours qui commence par « Ordonne aux enfants d'Israël : Mon offrande », etc., et comment cela fait allusion à l'attraction qui s'opère par l'étude de la Torah et à l'élévation qui s'opère par l'offrande, etc. ; voir là-bas.)

אך בחינת לחמי צ"ל לאשי בחינת רשפי אש והתלהבות הנפש שבק"ש [שבקריאת שמע] בהעלותו את נה"ב [נפש הבהמית] ליכלל באור א"ס ב"ה וכל בחינת רשפי אש הוא מצד העלאת נה"ב [נפש הבהמית] והתהפכותה כו' שעולה כשלהבת בחי' שרפים כו'.

Mais le niveau de « Mon pain » doit être « pour Mes sacrifices consumés par le feu » (le'ichai) : le niveau des « flammes de feu » et de l'ardeur enflammée de l'âme dans le Chéma, lorsque l'on élève l'âme animale pour qu'elle soit incluse dans la Lumière infinie, béni soit-Il. Et tout niveau de « flammes de feu » provient de l'élévation de l'âme animale et de sa transformation, etc., car elle s'élève comme une flamme, à la manière des Séraphins, etc.

22 והחיות נושאות את הכסא וזעות מחיל כסא כדאיתא בתדב"א [בתנא דבי אליהו] שהמלאך אינו אומר רק ג"פ [ג' פעמים] קדוש כל היום מפני שכשאומר פעם א' קדוש מתבטל במציאות ואין נפשו חוזרת אליו עד ד' שעות וכן בפעם הב'.

Et les 'Hayout portent le Trône et tremblent d'effroi devant le Trône, comme on le trouve dans le Tanna Devei Eliyahu : un ange ne dit « Saint » que trois fois dans toute la journée, car lorsqu'il dit « Saint » une fois, il est annulé hors de l'existence, et son âme ne lui revient qu'au bout de quatre heures ; il en va de même la deuxième fois.

ונמצא שג"פ [שג' פעמים] קדוש אומר ביכ"ש [בי"ב שעות] היום. אך גדול ורב כח של העלאת וביטול הנפש מישראל מבמלאכים.

Il s'ensuit qu'il dit « Saint » trois fois pendant les douze heures du jour. Pourtant, grande et considérable est la puissance de l'élévation et de l'annulation de soi (bitoul) de l'âme d'Israël, supérieure à celle des anges.

כי החיות נושאות את הכסא ועל הכסא כמראה אדם מלמעלה ולא נמשך ומתלבש בחי' אדם שעל הכסא עד שנתגלה בחי' בכל מאדך

Car les 'Hayout portent le Trône, et sur le Trône se trouve « une apparence semblable à celle d'un homme, au-dessus » ; le niveau de l'« homme » sur le Trône n'est attiré vers le bas et revêtu qu'une fois révélé le niveau de « de toute ta force » (be'hol me'odé'ha).

(עיינ פי וישב בד"ה כה אמר כו' בענין פי ונתתי לך מהלכים בין העומדים) כי אדי"ם הוא אותיות מא"ד והיינו בחינת בכל מאדך לכל חד וחד כפום דרגא דיליה

(Voir la paracha Vayéchev, dans le discours commençant par «Ainsi parle...», au sujet du sens de «Je te donnerai des lieux où marcher parmi ceux qui se tiennent debout»); car adam («homme») est formé des lettres de me'od («force»). C'est là le niveau de «de toute ta force», pour chacun selon son propre niveau :

כמו שהוא עצמו למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת ונקי מאד שלו לכל נפש לפי מדרגתו ממשיך חיות מבחי אדם שעל הכסא אדם

selon ce qu'il est lui-même, au-delà de ce que son âme peut supporter; c'est là ce qu'on appelle son me'od, pour chaque âme selon son niveau. [Cela] attire une force vitale depuis le niveau de l'«homme» sur le Trône. Adam

היינו בחינת א' דם הדם הוא הנפש וחיות הנמשך מבחי אדם דהיינו מבחי סוכב לבחי ממלא.

est le niveau de alef-dam («sang»): «car le sang, c'est l'âme», et [c'est] la force vitale attirée depuis le niveau d'Adam, c'est-à-dire du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol al-min) vers celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin).

23 ועמ"ש מענין אלה על פסוק ויקרא אל משה כו'. אך כל זה הוא ע"י הכהן המקריב את הקרבן כו'

Et voyez ce qui est écrit au sujet du aleph, à propos du verset «Et Il appela Moché», etc. Mais tout cela s'accomplit par l'intermédiaire du cohen qui offre le sacrifice, etc. ;

והיינו בחי אהרן ונחנו מ"ה [מה] שהוא בחי משה ואהרן כו' בחי ביטול באוא"ס [באור אין סוף] ב"ה בחי יח"ע [יחודא עילאה] ובחי יח"ת [יחודא תתאה] וכו' שבזה נמשך אור א"ס ב"ה מלמעלה

et c'est le niveau d'Aharon, «et que sommes-nous (mah)», qui est le niveau de Moché et d'Aharon, etc. : le niveau de l'annulation de soi (bitoul) dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, le niveau de l'unité supérieure (yi'houda ila'a) et le niveau de l'unité inférieure (yi'houda tata'a), etc. ; c'est par là que la Lumière infinie, béni soit-Il, est attirée d'en haut

למטה ג"כ בבחי' אנת הוא חכים ובבחי' לך ה' הגדולה והגבורה ונמשך מזה בחינת התהפכות נה"ב [נפש הבהמית] וכחותיה לקיים ואהבת ככל לכבך כבי יצריך דהיינו להיות לו בי בחי' לבבות.

jusqu'en bas également, dans le niveau de «Tu es sage» et dans celui de «À Toi, Havaya, la grandeur et la force». De là vient la transformation de l'âme animale et de ses forces, afin d'accomplir «Tu aimeras de tout ton cœur (levavcha)», «avec tes deux inclinations»: c'est-à-dire qu'il ait deux niveaux de cœur (levavot).

הא' לאהבה ולכלות נפשו אליו לדבקה בו והבי' להכניע את היצה"ר [היצר הרע] לאכפא לסט"א [לסטרא אחרא] ולאהפכא כו'.

Le premier est destiné à l'amour, à ce que son âme aspire à Lui et s'attache à Lui; le second, à soumettre le mauvais penchant, à assujettir la sitra a'hra (l'autre côté) et à la transformer, etc.

(ועיין בזהר פרשה תרומה דקס"ב סע"ב [סוף עמוד ב]). והן הם בחינת חדוה תקיעא בליבאי מסט"א [מסטרא] דא ובכ"י תקיעא בליבאי מסטרא דא בכ"י היא המרירות

(Voyez aussi le Zohar, parachat Terouma, folio 162, fin du côté b.) Ce sont les niveaux de «La joie est ancrée dans mon cœur de ce côté, et les pleurs sont ancrés dans mon cœur de l'autre côté.» Les pleurs sont l'amertume

על נפשו שירדה ממעלתה ומדרגתה ישראל עלו במחשבה ונתלבשה בגוף הגשמי שהוא רחוק מאד מאור א"ס ב"ה ומסך מבדיל להיות נראה ליש ודבר נפרד בפ"ע [בפני עצמו].

au sujet de son âme, qui est descendue de son rang et de son degré, [là où] «Israël s'éleva dans la pensée», et a été revêtue du corps physique, très éloigné de la Lumière infinie, béni soit-Il. Un écran séparateur fait qu'il apparaît comme un yesh («quelque chose») et comme une entité distincte à part entière.

וחדוה מסטרא דא שהרי גם למטה בדברים גשמיים נמשך ומתלבש אור אין סוף ב" בתומ"צ [בתורה ומצות] המלוכשים בענינים גשמיים תרומות צדקה כו' ואי לזאת יגיל וישמח מאד בה' השוכן בתוך תורתו ומצותיו.

Et la joie, de l'autre côté: car même ici-bas, dans les choses physiques, la Lumière infinie, béni soit-Il, est attirée et revêtue dans la Torah et les mitsvot, elles-mêmes revêtues de réalités physiques: les prélèvements agricoles, la tsedaka, etc. C'est pourquoi il exultera et se réjouira grandement en D.ieu, qui réside dans Sa Torah et Ses mitsvot.

וזהו ישמח ישראל בעושי לשון רבים הם המצות שנמשכו בענינים גשמיים שהן בבחינת רה"ר [רשות הרבים] טורי דפרודא כו':

C'est le sens de «Qu'Israël se réjouisse en ses Créateurs» (be'osav), au pluriel : il s'agit des mitsvot, qui sont attirées dans des réalités physiques, lesquelles relèvent du domaine public (reshout harabim), les «montagnes de la séparation», etc.

24 ד וזהו לבבתי. שהקב"ה אומר לכנס"י [לכנסת ישראל] לבבתי. כלומר שאתה הוא הגורם לי שאה"י בבחי' לב.

4. Et voici [le sens de] «Tu as ravi mon cœur» (libavtini) : le Saint béni soit-Il dit à l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël) : libavtini ; c'est-à-dire que c'est toi qui Me fais, pour ainsi dire, être dans l'état d'un cœur (lev).

והענין כי הלב הוא משכן הדם הוא הנפש וחיות של כל הגוף כי המאכל מתעכל ונעשה דם ונוטל הכבד ריבוי הדם ושולח המוכחר ללב ולבא פליג לכל שייפין.

L'explication est que le cœur est le siège du sang, qui est l'âme et la force vitale de tout le corps. En effet, la nourriture est digérée et devient du sang ; le foie prend la plus grande partie du sang et envoie le meilleur au cœur, et «le cœur distribue à tous les membres».

וכך הוא למעלה כב"י [כביכול] שע"י בחי' לחם ואכלתי יערי עם דבשי נעשה הקב"ה בבחי' לב להמשיך חיות ואור

Il en est de même en haut, pour ainsi dire : par le niveau du «pain» et de «J'ai mangé mon rayon de miel avec mon miel», le Saint béni soit-Il en vient à être dans l'état d'un cœur, afin de faire descendre la force vitale et la lumière

א"ס ב"ה הסוכ"ע לממכ"ע [לממלא כל עלמין] ולבבתי ב' בחי' לבבות הם ב' בחי' המשכות החיות בחי' אנת הוא חכים ובחי' לך ה' הגדולה והגבורה כו'

de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), vers la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin). Et libavtini : deux niveaux de cœurs (levavot) ; ce sont deux niveaux de transmission de la force vitale : le niveau de «Tu es sage» et celui de «À Toi, Havaya, la grandeur et la puissance», etc.

(ועמ"ש ע"פ שיר השירים בענין ב' בחי' חתן כו' וב' המשכות אלו זהו ענין איהו וחיוהי חד ואיהו וגרמוהי ע' [עיינן] בע"ח [בעץ חיים] שמי"א פ"ז [פרק ז']). הנמשך ע"י התומ"צ [התורה ומצות] שהם בחי' לחם.

(Et voyez ce qui est écrit à propos [du verset] «Le Cantique des Cantiques», au sujet des deux niveaux de «fiancé», etc. ; ces deux transmissions correspondent à «Lui et Ses forces vitales sont un» et à «Lui et Ses réceptacles» (ihou vegarmohi) ; voyez Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 7.) [Cela] est transmis par la Torah et les mitsvot, qui sont le niveau du «pain».

כי באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא]. ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל וכתוב אשר יעשה אותם האדם כו' שהאדם הוא העושה התומ"צ [התורה ומצות] בבחי' לחם ע"י ביטול היש כו'

Car, par un éveil d'en bas, vient un éveil d'en haut. «Il établit un témoignage en Yaakov et plaça une Torah en Israël», et il est écrit: «que l'homme accomplira», etc. : c'est l'homme qui accomplit la Torah et les mitsvot au niveau du «pain», par l'annulation du yesh («quelque chose»), etc.

ועל ההיפך הוא אומר אשר לא יקים כו'. ובהם וע"י נמשך חיות ואור א"ס ב"ה והמשכות בחי' לב.

Et, à propos du contraire, il est dit: «qui ne maintiendra pas», etc. En elles et par elles sont transmis la force vitale et la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, ainsi que les transmissions du niveau du cœur.

והן ב' בחי' המשכות שהן חו"ג [חסד וגבורה] מים ואש בב' משכנות שכלב חלל הימני וחלל השמאלי כו' [ועיינן בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] בזהר פ' אמור דצ"ג ע"ב ע"פ לך אמר לבי]

Et ce sont deux niveaux de transmission, qui sont 'Hessed et Guevoura, l'eau et le feu, dans les deux demeures du cœur: la cavité droite et la cavité gauche, etc. (Voyez aussi le commentaire du Ramaz sur le Zohar, Parachat Emor, folio 93, côté b, à propos [du verset] «Mon cœur t'a dit».)

אך הגורם להמשכה זאת ביאר הכתוב אחותי כלה. היינו ב' בחי' אחותי ובחי' כלה.

Mais ce qui provoque cette descente, le verset l'explique par les mots: «Ma sœur, [ma] fiancée», c'est-à-dire deux niveaux: celui de «Ma sœur» (achoti) et celui de «fiancée» (kala).

אחותי מלשון איחוי אלכסנדר' [אלכסנדריא] שהיא האחות והאהבה הקבועה תמיד כנפש בתולדתו רק שהיא מוסתרת וצריך עדיין לגלותה מההעלם כו'.

Achoti («Ma sœur») est apparenté à l'expression «jonction alexandrine» (ihouï), qui désigne la parenté et l'amour constamment ancrés dans l'âme depuis la naissance, mais qui demeurent cachés et doivent encore être révélés, etc.

ובחי' כלה הוא בחי' כלתה נפשי שהוא בחינת רשפי אש האהבה מחמת התבוננות בינה לבא כו'.

Et le niveau de kala (« fiancée ») est celui de « mon âme se languit » (kalsa nafchi), qui correspond aux « flammes de feu » de l'amour suscité par la contemplation : « Bina est le cœur », etc.

והן הן בחי' מחשבה ודבור עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא כי בחי' האהבה המסותרת הטבעית היא מבחי' עלמא דאתכסיא והוא בחי' תרין ריעין כו' ובחי' כלה הוא בחי' עלמא דאתגליא.

Et ce sont là les niveaux de la pensée et de la parole, le monde caché (alma de'iskasya) et le monde révélé (alma de'isgalya) : car le niveau de l'amour naturel caché relève du monde caché et correspond au niveau des « deux compagnons », etc. ; et le niveau de kala est celui du monde révélé.

(ועיין זוהר באדר"ז [באדרא זוטא]) (דרי"צ ע"ב) וי"ל [ויש לומר] דבי' בחי' אלו זהו ג"כ בחי' שכינתא עילאה ושכינתא תתאה המבואר בד"ה שיר השירים ע"ש ועמ"ש בפ' בהר בד"ה כי תבאו אל הארץ בענין פתחי לי אחותי:

(Voir le Zohar, dans l'Idra Zouta) (folio 290, côté b). On peut dire que ces deux niveaux sont aussi ceux de la Chekhina supérieure (Chekhinta ila'a) et de la Chekhina inférieure (Chekhinta tata'a), expliquées dans le discours intitulé « Le Cantique des cantiques » ; voir là-bas. Voir également ce qui est écrit dans la paracha Behar, dans le discours intitulé « Lorsque vous entrerez dans le pays », au sujet de « Ouvre-Moi, ma sœur ».

25 לבבתי באחד מעיניך. באחד כתיב באחת קרי. הענין הוא כי עיניך הם עיני העדה חכמים כו'.

« Tu as ravi Mon cœur par un seul (be'achad) de tes yeux » : be'achad est écrit, be'achas se lit. L'explication est que « tes yeux » sont « les yeux de la communauté », les sages, etc.

ובחי' חכמה הוא בחינת אסתכלותא ביקרא דמלכא וכענין עיניך יונים. כמו זוג יונים שמסתכלים זה בזה תמיד ונהגין ומתענגין בראייתן והסתכלותן כו'.

Et le niveau de 'Hokhma (sagesse) est celui du « regard porté sur la gloire du Roi », comme dans l'expression « tes yeux sont des colombes » : à l'image d'un couple de colombes qui se regardent constamment et trouvent plaisir et délice dans leur vision et leur contemplation, etc.

26 וכך דרך העבודה של בחי' חכמים ועיני העדה ההולכים לפני האלקים מסתכלים ביקרא דמלכא תמיד ורואין יקר תפארת גדולתו של יוצר בראשית להיות תמיד בבחי' ביטול כו'

Ainsi en va-t-il également de la voie du service divin propre au niveau des sages et des « yeux de l'assemblée », qui marchent devant D.ieu : ils contemplent constamment la gloire du Roi et voient « le précieux éclat de la grandeur » du Créateur du commencement, afin de demeurer toujours dans un état d'annulation de soi (bitoul), etc.

ויש בזה ב' בחי'. הא'. מחמת יחודא עילאה איך שהוא ית' אחד ממש וכולא קמיי [קמיה] כלא חשיב.

Il y a en cela deux niveaux. Le premier découle de l'unité supérieure (yi'houda ila'a) : Lui, béni soit-Il, est véritablement Un, et « tout devant Lui est considéré comme rien ».

27 ואי לזאת הוא תמיד בבחי' ביטול באור א"ס ב"ה ממש בבחי' אין כו'. והב' מחמת יחוי"ת [יחודא תתאה]

בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] איך

Il est donc constamment dans un état d'annulation de soi (bitoul) dans la Lumière infinie même (Or Ein Sof), béni soit-Il, dans l'état d'ayin («néant»), etc. Et la seconde [forme procède] de l'unité inférieure (yi'houda tata'a) : « Béni soit le Nom de la gloire de Son royaume à jamais », comment...

שהוא ית' מלך העולם וכל חיות העולם שנראה ליש מורגש אינו אלא בבחי' מלך ומלכותו מלכות כל עולמים כו'.

Lui, béni soit-Il, est le Roi du monde, et toute la force vitale du monde, qui apparaît comme un yesh tangible («quelque chose»), n'existe que sous la forme d'un roi, et «Son royaume est un royaume de tous les mondes», etc.

והוא ענין בחי' ביטול היש לאין דהיינו שהוא יש ואעפ"כ [ואף על פי כן] מתבטל כו' וזהו תכלית התהוות יש מאין.

Et c'est là le niveau de l'annulation du yesh en ayin : autrement dit, il est un yesh et, néanmoins, il est annulé, etc. Tel est le but de la venue à l'existence du yesh à partir de l'ayin :

כדי שיהי' [שיהיה] היש בטל כו'. וכי בחי' הללו הן מ"ש באחד וקרי באחת. כי באחד הוא ענין יחוי"ע [יחודא עילאה]

afin que le yesh soit annulé, etc. Et ces deux niveaux correspondent à ce qui est écrit be'achad et se lit be'achas : car be'achad relève de l'unité supérieure (yi'houda ila'a),

כי שם הביטול הוא בבחי' אחד ממש איהו וחיוהי חד כו' (וזהו אחד היה אברהם ועמ"ש במ"א בענין עיני האדם לא תשבענה בד"ה אני ישנה).

car là, l'annulation consiste à être véritablement un : « Lui et Ses forces vitales sont un », etc. (Et c'est là le sens de « Avraham était un » ; voir aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet de « les yeux de l'homme ne sont jamais rassasiés », dans le discours qui commence par « Je dors ».)

באחת הוא בחי' יחודית [יחודא תתאה] שיהיה בבחי' יש ושיהיה היש בטל כו'. אחת לשון נקבה בחי' נוק' [נוקבא] המקבל מאחד כו'

Be'achas relève de l'unité inférieure : qu'il y ait un état de yesh et que le yesh soit annulé, etc. Achas est une forme féminine : le niveau de Noukva (le féminin), qui reçoit de echad (« un »), etc.

ועיקר המכוון בפסוק זה שע"י בחי' עיניך הוא בחי' אסתכלותא ביקרא דמלכא בין בבחי' אחד היינו בחי' יחודית [יחודא עילאה] בין

Et l'intention principale de ce verset est que, par le niveau de « tes yeux », c'est-à-dire le niveau de la contemplation de la gloire du Roi, que ce soit dans le niveau de echad, autrement dit le niveau de l'unité supérieure, ou...

בבחי' אחת הוא יחודית [יחודא תתאה] נעשה לבבתי המשכת בחי' לב. להיות המשכת חיות אור א"ס ב"ה הממלא כל עלמין וסובב כל עלמין:

dans le niveau de achas, qui est l'unité inférieure, se réalise libavtini, l'effusion du niveau du cœur : afin que soit attirée la force vitale de la Lumière infinie, béni soit-Il, qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et entoure tous les mondes (sovev kol almin).

28 ה באחד ענק מצורניך. הנה ענק הוא תכשיט של אבנים טובות ומרגליות הנקובים ותלויים בחוט על

הצואר שאבנים טובות ומרגליות הן מדומם

5. « Avec un (be'achad) collier (anak) de ton cou. » Or, un anak est un ornement fait de pierres précieuses et de perles, percées et suspendues à un fil autour du cou. Les pierres précieuses et les perles appartiennent au règne inanimé,

אלא שהן טובות ומאירות ונאה להתקשט בהם וכך עדי"מ הן אותיות התורה שנקי' אבנים כמ"ש בס"י
[בספר יצירה] ב' אבנים בוונת כו'

mais elles sont précieuses et brillantes, et il convient de s'en parer. De même, par analogie, les lettres de la Torah sont appelées « pierres », comme il est écrit dans le Sefer Yetsira : « Deux pierres construisent », etc.

והן מאירים מאור א"ס הנמשך בהן מבחי' סוכ"ע שהוא למעלה מעלה מגדר עלמין שנמשך דוקא למטה
מאד נעוץ תחלתן בסופן דוקא והם נקובים וחלולים שנמשך בהם חוט והמשכה בחי' הקול קול יעקב
קול

Elles brillent de la Lumière infinie (Or Ein Sof) qui se prolonge en elles depuis le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), bien au-delà des limites des mondes ; celle-ci se prolonge précisément très bas, car « leur commencement est enfoncé dans leur fin », précisément. Elles sont percées et creuses, afin qu'un fil et un prolongement passent à travers elles : le niveau de la voix : « La voix est la voix de Yaakov. » La voix (kol)

היינו המשכה ונקי' צוארך בחרוזים. חרוז ממקרא למשנה כו' ועמ"ש מזה סדי"ה נאו לחיך בתורים.
est un prolongement, et cela est appelé « ton cou avec des rangées de perles » (charuzim) : un enfilage de l'Écriture à la Michna, etc. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Tes joues sont belles avec des rangées d'ornements. »

29 ולכן נקי' בחי' ענק ותכשיט שמתקשט ומתענג בו. מחמת שאור א"ס ב"ה הסוכ"ע שהוא רם ונשא שוכן
בהן.

C'est pourquoi on les appelle le niveau d'un collier et d'un ornement, dont on se pare et dans lequel on trouve son plaisir : car la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et qui est « élevée et exaltée », « réside » en eux.

ובאחד היינו אפילו פרק א' והלכה אחת נעשה בחי' לבבתי הוא בחי' גילוי המשכת החיות כנ"ל.

Et « avec un » signifie que même un seul chapitre et une seule halakha produisent le niveau de libavtini, qui est le niveau de la révélation de l'attraction de la force vitale, comme mentionné plus haut.

30 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אפילו פרק אחד שחרית ופרק א' ערבית כו'. ובוה יובן הלשון ופרק אחד ערבית כו' דהל"ל [דהוה ליה למימר] ופרק שני.

Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Même un chapitre le matin et un chapitre le soir », etc. Cela permet de comprendre la formulation « et un chapitre le soir », etc., car il aurait dû dire : « et un second chapitre ».

אלא ר"ל [רוצה לומר] פרק אחד דפרק הזה שלומד יהי' [יהיה] נמשך בחי' אחד הוא אור א"ס ב"ה ממש.

Mais cela signifie « un chapitre » en ce sens que, par ce chapitre qu'il étudie, le niveau de « Un » sera attiré vers le bas : il s'agit de la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il.

31 וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב [עולם הבא] שנאמר הליכות עולם לו.

C'est ce qu'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Quiconque étudie les halakhot chaque jour est assuré d'être un fils du Monde futur, comme il est dit : "Les voies du monde sont à Lui." »

א"ת [אל תקרי] הליכות אלא הלכות שההלכות הן הליכה והמשכה מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע מעולם ועד עולם. וזהו הליכות עולם לו. שהן הליכות שלו בעולם.

« Ne lis pas halikhot (voies), mais halakhot. » Car les halakhot sont un cheminement et un déploiement depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol al-min), de monde en monde. C'est là le sens de « les voies du monde sont à Lui » : ce sont Ses voies dans le monde.

לכן אמרו מובטח לו שהוא בן עוה"ב [עולם הבא]. כלומר שהוא נולד ונמשך מבחי' עוה"ב [עולם הבא] עלמא דאתכסא כו' כי שם חביון עוזו מבחי' סוכ"ע.

C'est pourquoi ils ont dit : « il est assuré d'être un fils du Monde futur » ; c'est-à-dire qu'il naît et se déploie depuis le niveau du Monde futur, le monde caché (alma de'iskasya), etc., car « là se trouve la retraite de Sa puissance », du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes.

אלא שעכשיו בזה הזמן הוא בהעלם ובחי' זריעה אור זרוע לצדיק. אבל לע"ל [לעתיד לבוא] מצמיח ישועות ולכן אמרו עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש.

Toutefois, à présent, en ce temps, elle est cachée et se trouve dans l'état de semence : « La lumière est semée pour le juste. » Mais dans le Temps futur, Il fait germer les délivrances ; c'est pourquoi ils ont dit : « Les justes sont destinés à entendre prononcer devant eux "Saint". »

שיהי' [שיהיה] גילוי אור א"ס ב"ה למטה דוקא ואז יקויים הפסוק כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה כו'

C'est-à-dire que la Lumière infinie, béni soit-Il, se révélera précisément en bas ; alors s'accomplira le verset : « Car de même que les nouveaux cieux et la nouvelle terre que Je fais... », etc.,

שלא יהיה השמים והארץ גשמיים המעלימים ומסתירים אור ה' הוא אור א"ס ב"ה הסוכ"ע וקדושתו רק שמים חדשים כו' להיות בחי' אור א"ס ב"ה הסובב כל עלמין בבחינת גילוי למטה:

de sorte que les cieux et la terre ne seront plus matériels, dissimulant et cachant la lumière de D.ieu, qui est la Lumière infinie, béni soit-Il, qui entoure tous les mondes, ainsi que Sa sainteté ; mais il y aura plutôt de « nouveaux cieux », etc., afin que le niveau de la Lumière infinie, béni soit-Il, qui entoure tous les mondes, soit révélé en bas.

32 קיצור. ישראל מפרנסין וכמ"ש את קרבני לחמי. והיינו שע"י הקרבן עולה נפש הבהמה לשרשה פני שור ועי"ז והחיות נושאות כו'

Résumé. « Israël pourvoient à la subsistance », comme il est écrit : « Mon offrande, Mon pain. » C'est-à-dire que, par l'offrande, l'âme de l'animal s'élève jusqu'à sa racine, la face du bœuf, et, par là, « les 'Hayot portent », etc.

ונעשה העלאה עד רום המעלות עד שע"ז אח"כ ניהוה להוי' פי' נחות דרגא והמשכה וזהו ענין הלחם.

Il s'accomplit ainsi une élévation jusqu'aux hauteurs les plus élevées, jusqu'à ce que, par là, vienne ensuite « une odeur agréable pour Havaya » : c'est-à-dire ne'hout darga, une descente de niveau, et une effusion. Tel est le sens du pain.

33 ועכשיו תפלה במקום קרבנות העלאת נה"ב [נפש הבהמית] ע"י התבוננות בק"ש [בקריאת שמע] וברכותיה אמוי"צ [אמת ויציב] כו' וחביב ונחמד כו' ע"ד ועמך לא חפצתי.

Et maintenant, la prière tient lieu des offrandes : l'élévation de l'âme animale au moyen de la contemplation dans le Chéma et ses bénédictions, « Vrai et ferme » (Emet Véyatsiv), etc., « aimé et précieux », etc., selon le sens de « Avec Toi, je ne désire rien ».

ופי' נוחח להוי' כי יש בי בחי' סוכי' וממכ"ע [וממלא כל עלמין] והיום לעשותם להמשיך מסוכי' להיות לעי"ל [לעתידי לבוא] עין בעין כו'

Et le sens de « un parfum agréable pour Havaya » : il existe deux niveaux, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; et « aujourd'hui, pour les accomplir » : faire descendre de la lumière qui entoure tous les mondes, afin que, dans le monde futur, ce soit « œil à œil », etc. ;

והיינו ע"י ההעלאה וביטול רצון שעולה החיות בסוכי' ואח"כ ההמשכה ויש בזה בי בחי' כי שמות הוי' שבפסוק ראשון דק"ש [דקריאת שמע] בחי' סוכי' וההמשכה שמסכ"ע [שמסובב כל עלמין] בממכ"ע [בממלא כל עלמין]

Et cela se fait par l'élévation et l'annulation de la volonté, grâce auxquelles la force vitale s'élève dans la lumière qui entoure tous les mondes, puis vient la descente. Il y a là deux niveaux : les deux Noms Havaya du premier verset du Chéma, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, et la descente de la lumière qui entoure tous les mondes dans la lumière qui remplit tous les mondes.

וזהו נוחח להוי' והיינו בא"י [ברוך אתה ה'] שבשמו"ע [שבשמונה עשרה] המשכה ממקור הברכות שהוא ברוך בעצם לבחי' אתה את קרבני וזהו אכלתי יערי כו'.

Et c'est là « un parfum agréable pour Havaya ». C'est aussi « Béni sois-Tu, Havaya » dans la Chemone Esré : une descente depuis la Source des bénédictions, qui est bénie en essence, jusqu'au niveau de Atah (« Toi »). « Mon offrande » : c'est là « J'ai mangé mon rayon de miel », etc.

אך ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח [גמילות חסדים] [ע' [עיינן] סד"ה אני דפי' ציצית] ועבודה נת' [נתבאר] שהוא הקרבנות

Mais nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné : « Le monde repose sur trois choses : la Torah, le service [du Temple] et les actes de bonté (guemilout hassadim) » (voir la fin du discours commençant par « Moi », dans la section de Tsitsit). Le service a été expliqué : ce sont les offrandes.

אך תורה כתיב זאת התורה אדם י רמ"ח מ"ע [מצות עשה] רמ"ח איברים המשכות מסוכי' בבחי' כמראה אדם

Mais au sujet de la Torah, il est écrit : « Ceci est la Torah : un homme (adam) » : les 248 commandements positifs, les 248 membres, sont des descentes depuis la lumière qui entoure tous les mondes vers le niveau de « semblable à l'apparence d'un homme ».

(ע' [עיינן] בד"ה זכור ושמור בדבור אחד שממשיך מבחי' כי לא אדם בבחי' אדם אי"נ [אי נמי] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במק"מ [במקדש מלך] משפטים) (קכ"ב א') אדם הוא א"א כמראה אדם ז"א ונק' לכך לחם

(Voir le discours commençant par « “Souviens-toi” et “Garde” furent prononcés en une seule parole », où il est expliqué que l'on fait descendre du niveau de « car Il n'est pas un homme » au niveau de « l'homme » ; ou bien, selon ce qui est écrit dans le Mikdash Melekh sur Michpatim) (folio 122, côté a) : « homme » désigne Arikh Anpin, « semblable à l'apparence d'un homme » désigne Zeir Anpin. C'est pourquoi elle est appelée « pain ».

(ועמ"ש סוף ביאור ע"פ ואהיה אצלו אמן בענין ממושבותיכם תביאו לחם כו' ע"ש והא דלעיל נתי [נתבאר] שהקרבת נק' לחם י"ל [יש לומר] הקרבנות יסוד האש הקרבן עצמו והתורה ג"כ לחם בחי' נסכים סולת ושמן כו' סולת דעת מחבר כו')

(Et voir ce qui est écrit à la fin de l'explication sur [le verset] « Et j'étais auprès de Lui comme un nourrisson », au sujet de « De vos lieux d'habitation, vous apporterez du pain », etc. Voir là-bas. Quant à ce qui a été expliqué plus haut, que les offrandes sont appelées « pain », on peut dire que les offrandes correspondent à l'élément du feu : l'offrande elle-même ; et la Torah est également « pain », au niveau des libations, de la farine fine et de l'huile, etc. La farine fine est Daat, qui unit, etc.

המשכת אור א"ס בחכמה וחסד כו' אך הלחם צ"ל לחמי לאשי. רשפי אש. מאדך מאד אותיות אדם א' דם וכ"ז [וכל זה] ע"י הכהן אהרן ונחנו מה. בכל לבבך בכי' [בכיה] וחדוה) (ניסוך היין לשיתין כמ"ש בפ' שלח גבי נסכים):

la descente de la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans 'Hokhma et 'Hessed, etc. Mais le pain doit être « Mon pain pour Mes offrandes consumées par le feu » : « des flammes ardentes ». « De toute ta force » : meod est formé des lettres de adam, alef-dam. Et tout cela se fait par l'intermédiaire du kohen, Aharon : « et que sommes-nous ? » « De tout ton cœur » : dans les pleurs et la joie.) (Le versement du vin dans les chissin, comme il est écrit dans la paracha Chelah au sujet des libations.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shir-hashirim/22/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak